

**„МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО
„ЮЖНОЦЕНТРАЛНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ”
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ЗЛАТОГРАД”**

ПК 4980; гр.Златоград, ул. "Г.С.Раковски" №33; тел.0876559544; e-mail : dgszlatograd@ucdp-smolian.com

**ДОКЛАД
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ И
ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ОТ ДЕЙНОСТИТЕ ПО
УПРАВЛЕНИЕ ВЪРХУ СОЦИАЛНАТА И ПРИРОДНА СРЕДА В
ТЕРИТОРИАЛНИЯ ОБХВАТ НА ТП „ДГС ЗЛАТОГРАД“
за периода 01.01. – 31.12.2022 г.**

гр.Златоград, 02.2023 год.

Настоящия доклад се изготвя в изпълнение на т.1 от Заповед № 54 / 03.02.2020год., и в изпълнение на Принцип 8, Критерий 8.2 /Организацията* извършва мониторинг и оценка на въздействието от дейностите по управление* на ГСЕ* върху социалната и природната среда, както и на промените в състоянието на околната среда; Индикатори: Индикатор 8.2.1.* Извършва се мониторинг на въздействието на дейностите по управление* върху социалната среда съгласно Приложение 7. Индикатор 8.2.2.* Извършва се мониторинг на въздействието на дейностите по управление* върху околната среда съгласно Приложение 7. Индикатор 8.2.3.* Промените в околната среда се мониторираат съгласно Приложение 7./ от Националния стандарт на България /   / за оценка на управлението на гори в България, Ви представям следната информация, относно мониторинг и оценка на горските територии.

Мониторингът извършен на територията управлявана от ТП „ДГС Златоград“ се основава на утвърдена „Система за провеждане на мониторинг“ на територията на ТП „ДГС Златоград“.

I.Кратка информация за стопанството.

Общата площ на горските територии в обхвата на ТП "Държавно горско стопанство Златоград“ е 33869 ха, в т.ч.

- Държавни горски територии - 31683 ха
- Общински горски територии - 7 ха
- Гори на физически лица - 1434 ха
- Гори на юридически лица - 4 ха
- Гори на религиозни организации - 13 ха
- Гори върху земеделски земи - 728 ха.

Територията на ТП “ДГС Златоград” попада в Смолянска област. Обхваща горските територии на общините Златоград, Неделино и Мадан.

Територията на стопанството е разделена на 3 горско стопански участъка – Златоград, Неделино и Мадан.

Държавно горско стопанство “Златоград” има типично планински релеф и се характеризира с неголеми превишения, тесни планински клисури, много стръмни до урвести склонове, които се обуславят от добре развитата и гъста хидрографска мрежа. Теренът е силно пресечен, особено в западната част, от двете страни на “Печинското” било. В северните и източни райони теренът се отличава с умерено стръмните си склонове и по заоблени била.

Главно било в района е билото, което е и държавна граница с Република Гърция. Най-високо е “Печинското” било, което се отделя от главното било, върви в североизточна посока и е вододел между басейните на р.Арда и р.Върбица. В източната си част това било е граница на стопанството с ДГС “Златоград”.

Районът на ТП ДГС “Златоград” е разположен между надморски височини 390 м (най-ниската точка, където река Кушленска се влива в река Върбица) и 1407 м, връх Бучовица (най-високата точка).

В зависимост от това, съгласно “Горскорастителното райониране на Република България” - проф. Захариев и колектив - 1979 година, районът попада в Долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (Ю-I) и Средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (Ю-II) в Южната крайгранична горскорастителна област, подобласт Ардинска. Горите разположени при надморска височина от 390 до 600 м, са в Подпояса на равнинно-хълмистите дъбови гори (Ю-I-2), тези при надморска височина от 600 до 800 м са в Подпояса на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (Ю-I-3), и при надморска височина от 800 м до 1407 м са в Подпояса на нископланинските гори от горун, бук и ела (Ю-II-1).

Почвите са представени от следните типове: канелена горска обикновена, кафява горска ненаситена и кафява горска наситена. Не се наблюдават ерозионни процеси.

Средния запас на стопанството е $158 \text{ м}^3/\text{ха}$, средният прираст на 1 ха – $3,26 \text{ м}^3$.

Годишното ползване на дървесина от държавни гори по ГСП е 50004 м^3 (без клони), по ГСП 20215г.

Биоразнообразие – в териториалния обхват на ТП „Златоград” изкуствено създадените иглолистни култури основно от бял и черен бор, както и зелена дуглазка. По-голям дял от широколистната растителност има букът, а в по-ниските части се среща зимен дъб, благун, цер, келяв габър и други.

Ловно стопанска дейност: Основните видове дивеч на територията на стопанството са: Сърна, Дива свиня, Див заек. Ловностопанската площ е предоставена за стопанисване на ЛРС „Мадан” гр.Мадан и ЛРД „Сокол” гр.Смолян.

Природни катастрофи – абиотични фактори – стопанството пострада от снеговал и снеголом през 2015 г., и последващи нападения от корлояди.

Залесявания – по горскостопански план е предвидено средногодишно залесяване в размер на $3,5 \text{ ха}$. Но се разчита преди всичко на естественото възобновяване.

Цялата част от горите на територията на ТП „ДГС Златоград” са включени в различните категории ВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

II. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ НА ТЕРИТОРИЯТА УПРАВЛЯВАНА ОТ ТП „ДГС ЗЛАТОГРАД“.

1. Финансов план на стопанството.

По финансов план за 2022 год. са заложили добив на дървесина в размер на 31090 м³ лежаща маса, на обща стойност 1569660 лв. Добитата и реализирана дървесина за периода 01.01-31.12.2022год. е 41540 м³, на обща стойност 1741144 лв. Като в стойността не е включена дървесина, която е закупена по чл.193 от ЗГ. Реализираното ползване е осъществено основно от отгледни и принудителни сечи.

Изпълнението на годишния план е 88,4 % спрямо разчета за годината.

През 2022 г. са планирани и други дейности в т.ч.: маркиране на насаждения, за ползване в лесосечен фонд за 2022 г. – 30 000 куб.м.стояща маса; ново залесяване – 54 дка и отглеждане на горски култури – 580 дка. Отгледни сечи без материален добив – 97 дка Осигуряване на достъп до обекти и текущ ремонт на съществуващи горски пътища е 50 км., изграждане на лесокултурти прегради – 2000 м.

2. Социални споразумения.

Към 31.12.2022 г. в стопанството няма постъпили жалби от страна на работещите. През 2021 год. е сключен колективен трудов договор.

3. План/програма за обучение и квалификация на персонала.

- Обучение по горска сертификация.
- Обучение по безопасност и здраве при работа.
- Съвещание по стопанисване на горите

4. Здравословни и безопасни условия на труд включително на работниците на подизпълнителите.

С цел правилното извършване на горскостопанските дейности и ограничаване на риска от трудови злополуки, аварии и екологични нарушения,

преди началото на работа в нов обект или при постъпване на нови работници, задължително се прави първоначален инструктаж. Провеждането на инструктажа се отразява в Книгата за инструктаж и инструктираните се подписват, че са запознати. При всяко въвеждане на работниците в нов подотдел се прави „Инструктаж за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд и изисквания при провеждане на горскостопанските дейности“ и „Лист за проверка за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, изправност на техниката и спазване на изискванията за изпълнение на горскостопански дейности“, които се прикачват към досието на подотдела.

Към 31.12.2022 година няма регистрирани трудови злополуки в ТП „ДГС Златоград“.

ТП „ДГС Златоград“ е осигурило условия за безопасно и нормално изпълнение на трудовата дейност.

5. Ангажиране на заинтересованите страни

На заинтересованите страни е изпратена цялостна информация по разработените документи и планирани мероприятия за годината. За 13.03.2022 г. е планувана среща с заинтересованите страни, на която няма явили се.

6. Незаконни/нерегламентирани дейности в горите

Във връзка с охраната на горските територии, стопанството е разделено на 20 охранителни участъка. Служителите отговарящи за опазването на горските територии са 3 старши лесничея , 3 помощник лесничей и 20 горски стражари.

Към 31.12.2022 г. са извършени общо 5063 проверки от служители на стопанството, от които, от които са проверени 1120 ловци, 1132 превозни средства, 1415 обекти за добив на дървесина и 1396 физически лица.

През година са констатирани общо 25 брой нарушения по Закона за горите и Съставени общо 22 бр. АУАН-а, същите са изпратени до съответните районни прокуратури и до РДГ – Смолян.

7. Изпълнение на горскостопанския план.

Плановите дейности за 2022 са описани по подробно в т.П.1 от настоящия доклад.

Предвидените по проект мероприятия свързани с отглеждане на млади насаждения и противопожарни мероприятия с натрупване до момента са изпълнени на 100% .

Дейностите извеждане на други лесовъдски дейности, като ползване на дървесина продължават според предвижданията.

Изпълнението на дейностите е извършено, при спазване на действащата нормативна уредба и утвърдените вътрешни правила в ЮЦДП.

8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството.

Към 31.12.2022 година няма промени в собствеността на горите и начина на ползване.

9.Здравословно състояние на гората.

От извършените лесопатологични обследвания, постъпилите и регистрираните сигнални листове за нападения от абиотични и биотични фактори, както и оценка на здравословното състояние на горите в териториалния обхват на дейност на ТП „ДГС Златоград” се установи:

1.За повреди от абиотични фактори в държавна горски територии на стопанството са подадени общо 37 бр. сигнали листове за снеговал, снеголом.

2.За повреди от биотични фактори са подадени 37 бр. сигнални листове

Извършени са 318 лесопатологични обследвания

Може да се направи заключение, че здравословното състояние на горите в териториалния обхват на дейност на ТП „ДГС Златоград” се подобрява в сравнение с предходни години. Необходимо е бързото усвояване на пострадала дървесина следствие на биотични и абиотични повреди.

Продължават взетите мерки за незабавно поддаване на сигнал при нововъзникнали повреди, изготвяне на документи за одобрение за усвояване, окомплектовка на документацията, отдаване на дърводобив на фирми или местно население.

10.Ползване и горкостопански дейности.

Добитата и реализирана дървесина за период през 2022 година е както следва:

✓ Добити от местно население – 9349 м³

✓ Промислен дърводобив – 32191 м³

Фирмите, които са сключили договори за добив на дървесина през 2022 са запознати с изискванията на стандарта.

През 2022 година е извършен ремонт на 66 км съществуващи горски пътища. Като за опазване на пътищата фирмите извършващи горкостопански дейности са информирани и са им издавани разрешителни за достъп на превозните средства с указания за преустановяване на движение при лоши метеорологични условия.

– Лесокултурна дейност:

- Залесяване – 38 дка
- Попъване на култури – 39 дка
- Отглеждане на култури – 580 дка
- ОМН – 97 дка
- Маркиране на ЛФ – 41827 м3.
- Лесокултурни прегради – 2000 м.

Недървесни горски продукти:

- за добив на гъби – 3 бр. позволителни,
- за листников фураж – 14 бр. позволителни

11. Гори с висока конзервационна стойност.

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1., е извършена проверка в РИОСВ за новосъздадени защитени територии и /или зони, както и за ограничения посочени в заповедите за обявяването им и изискванията на плановете им за управление.

Мониторинг на биологичното разнообразие: видовете от ВКС 1.2 застрашени, изчезващи и ендемични растения, ВКС 1.3 редки, застрашени и ендемични животински видове, ВКС 3 – редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на „ДГС Златоград” се прави ежемесечно. Докладът за Гори с висока конзервационна съдържа информация за определените Гори във фаза на старост и представителни образци на територията на стопанството.

Мониторинг на ВКС 1.2 защитени, застрашени и ендемични видове

През 2022 година най-често са наблюдавани и има сигнали за нападение от кафява мечка (*Ursus arctos*), Наблюдавани са черен щъркел, черен и сив кълвач, жълтокоремна бумка, малък ястреб, осояд и орел змияр.

Мониторинг на ВКС 1.2 защитени, застрашени и ендемични видове:

През 2022 година е направен мониторинг и на родопска горска майка по време на цъфтеж. Без следи от антропогенна дейност.

Мониторинг на ВКС 3 редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми

Целогодишно е извършван мониторинг на всички типове горски екосистеми, който се среща в обхвата на стопанството. Здравословното състояние в широколистните гори е задоволително, с единични повреди от абиотични фактори. Като заключение на извършения целогодишен мониторинг могат да бъдат направени няколко извода:

- Прави се всичко възможно да бъдат спазвани на препоръките за стопанисване, мониторинг и управление на всички консервационни стойности намиращи се в териториалния обхват на стопанството.
- Укрепване и запазване на здравословното състояние на горите е основна цел и през настоящата година.
- **12. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда.**

При планирането и провеждането на всички горскостопански мероприятия през 2022 г. са спазени препоръките и указанията за стопанисване на съответната ВКС, посочени в Доклада за ГВКС на ТП „ДГС Златоград“. Проектират се предимно постепенни сечи с голям възобновителен период/постепенно-котловинна, групово-постепенна, неравномерно-постепенна/, краткосрочните сечи са сведени до минимум. Провеждат се отгледни сечи, селекционни (в малко количество), санитарни и принудителни. Санитарната и принудителна сеч се извеждат с цел подобряване фитосанитарното състояние на насажденията.

Планираните и проведени към 31.12.2022 г. мероприятия, не са оказали отрицателно въздействие върху природната среда.

След проведените горскостопански дейности не се установи негативно въздействие върху водните ресурси, не се забелязва повреда в почвата, която да допринесе за ерозионни процеси, състоянието на пътищата е добро при нужда се рехабилитират.

13. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда.

Засилващият се интерес на хората към гората, природата и биоразнообразието ни карат да участваме в повече социални дейности. ТП „ДГС Златоград“ предоставя възможност за запознаване с лесовъдската професия - като през изминалата година са проведени няколко образователни мероприятия с детски градини и училища. Стопанството дава възможност на студенти от Лесотехническия университет да провеждат стажове и да се запознаят с професията си по от близо. На територията на стопанството има голям брой екопътеки и туристически маршрути, които осигуряват прекрасни условия за рекреация и туризъм. Отдихът и почивката на чист въздух в гората стават предпочитани за уикендите и почивните дни. Затова е необходимо осигуряване на достъп до повече информация, за воденото стопанисване на горите, проблемите, с които се сблъсква лесовъдския персонал при отглеждането, опазването и ползването на горските ресурси. ТП „ДГС Златоград“ е поело дългосрочна ангажираност за отговорно управление на горите.

14. Промени в околната среда.

Ефективността и продуктивността на горското стопанство е относително добра. За да бъдат спазвани всички принципите и критерии на Националния стандарт на горската сертификация, е необходимо да бъде изградена единна система, основаваща се на балансирано и отговорно отношение във всички направления - екологични, икономически и социални, това налага една добра комуникация между голям брой заинтересовани страни. Продължава стремежът ни към намаляване на пропуските, които се правят при спазването на Националния стандарт. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо да се постигне един баланс между поетите ангажименти на ТП „ДГС Златоград” и интересите на останалите заинтересовани страни.

Изготвил: :... ..п*....
/Асен Даскалов/

Директор: :... ..п*....
/инж. Съби Димитров/

*Налице е положен подпис, като същият е заличен съгласно Общия регламент за защита на личните данни (Регламент (ЕС) 2016/679).